

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΪΣΙΟΥ, Ἱερέως

Ο ΤΙΤΛΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΩΝ ΧΙΟΝΙΑΔΩΝ

Κατὰ τὴν περισυλλογὴν ἐκ τῶν διαφόρων οἰκογενειακῶν ἀρχείων τοῦ χωρίου τῶν πάσης φύσεως ἐγγράφων βάσει τῶν ὁποίων συνετάξαμεν καὶ ὠρισμένας τινὰς μελέτας, περιῆλθεν εἰς χεῖρας μας καὶ ὁ ἐπίσημος Τουρκικὸς Τίτλος (Ταπί) τοῦ χωρίου ἐκδοθεὶς κατὰ τὸ ἔτος 1824, Τουρκιστὶ 1240. Τοῦ τίτλου τούτου ἐγένετο καὶ ἐπίσημος μετάφρασις κατὰ τὸ ἔτος 1927.

Συναφὲς δὲ θεωροῦντες τὸ περιεχόμενον τοῦ τίτλου τούτου μὲ ὅσα οἱ κ.κ. Λαζαρίδης καὶ Γρίσπος εἰς τὰ πρῶτα τεύχη τῆς «Ἡπειρωτικῆς Ἑστίας» περὶ Σπαχῆδων κ.λ.π. ἐδημοσίευσαν, καὶ τὸ ἐπίκαιρον τῆς ὑποθέσεως διαβλέποντες, ἀλλὰ, καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ Περιοδικοῦ φρονοῦντες ὅτι ἐξυπηρετοῦμεν, κατελήξαμεν εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ χαράξωμεν τὰς γραμμάς αὐτάς, καὶ νὰ φέρωμεν εἰς φῶς τὸν ἀνέκδοτον μέχρι σήμερον τίτλον τοῦτον ὁ ὁποῖος συνετάγη ὑπὸ τοῦ τότε κυριάρχου τοῦ χωρίου Σπαχῆ Γιακούπ Μπέη, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ γνησιότης πιστοποιεῖται ὑπὸ τῆς ὀλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινότητος Στάργια τῆς ἐπαρχίας Κολωνίας πατρίδος τοῦ ἐν λόγῳ Σπαχῆ Γιακούπ, κατὰ τὸ ἔτος 1885, Τουρκιστὶ 1301.

Ὡς πρὸς τὴν ἐπισημότητα τοῦ τίτλου τούτου δὲν ὑπάρχει οὐδὲ ἡ ἐλάχιστη ἀμφιβολία περὶ τοῦ ἐναντίου. Οὗτος εἶναι συντεταγμένος συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 2 καὶ 3 τοῦ Τουρκικοῦ Νόμου «Ὁδηγίαι περὶ τῶν ἀφορουσῶν εἰς τὰ Ταπία ἐργασιῶν» (Ὁθωμανικοὶ Κώδικες Νικολαΐδου, τόμος 2ος, σελὶς 1101)¹. Δη-

λαδὴ, εἶναι ἐγγραφὸς Τίτλος (Ταπί) ἐκδοθεὶς κατὰ τὸ παλαιὸν σύστημα ὡς πρὸς τὸ ὁποῖον ὁ Αὐτοκρατορικὸς Νόμος ἀπῆτει μόνον τὴν γνησιότητα αὐτοῦ, καὶ ἡ ὁποία ἐν προκειμένῳ πιστοποιεῖται ὑπὸ τῆς ὀλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινότητος Στάργια ἔπειτα ἀπὸ ἐξήκοντα καὶ πλέον ἐτῶν. Κατὰ συνέπειαν, ὁ Τίτλος οὗτος τυγχάνει κύρους ἀναμφισβητήτου.

Ἀποκτήσαντες οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου τοιοῦτον Τίτλον (Ταπί), ἐγένοντο ἔκτοτε κύριοι ἐφ' ὅλης τῆς ἐκτάσεως καὶ ἐνέμοντο τὰς ἐξ αὐτῆς προσόδους, καὶ ἡ μὲν Κοινότης κατέβαλλε εἰς τὸ Τουρκικὸν Δημόσιον κατ' ἔτος διὰ τὸν βοσκότοπον καὶ τὰ δάση τὸν κτηματικὸν φόρον (Βεργί) ἀνερχόμενον κατὰ τὸ ἔτος 1892 εἰς γρόσια 203, τὸ δὲ 1893 εἰς γρόσια 219, οἱ δὲ κάτοικοι τὸν ἴδιον φόρον (Βεργί οἰκιῶν) ἀνερχόμενον εἰς τὸ ποσὸν τῶν 860 γροσίων, καὶ τὸ (Βεργί χωραφίων) ἀνερχόμενον εἰς τὸ ποσὸν 887 γροσίων, ὡς τοῦτο ἐμφαίνεται ἐκ τινος Καταστίχου τοῦ 1893 τοῦ τότε Μουχτάρη Βασιλείου Μαντρίδου, καὶ ἐκ τινῶν ἄλλων ἀποδείξεων εἰς τὴν Τουρκικὴν.

Τί δὲ πρὸ τῆς ἐξαγορᾶς ἐκάστη οἰκογένεια τῶν Χιονιάδων ἐπὶ πλέον τῶν ἄλλων φόρων ἐχορήγει εἰς τοὺς Σπαχῆδες, τοῦτο μᾶς τὸ διέσωσεν ὁ αἰμίνηστος Ἰ. Λαμπρίδης εἰς τὰ Ἡπειρωτικὰ αὐτοῦ Μελετήματα ἐν ἀρχῇ τῆς Εἰσαγωγῆς τοῦ τρίτου τεύχους «Κουρεντιακὰ καὶ Τσαρκοβιστιακὰ» ὡς ἐξῆς:

«... καὶ ἐκάστη οἰκογένεια τοῦ χωρίου Χιονιάδες Κονίτσης ἐχορήγει ἀνὰ 1½ γρ. ἀριθμὸν τινὰ κραιβῶν, καὶ τὸ ἐκ τῶν αἰγοπροβάτων αὐτῆς γάλα ὅσον συνήγετο ἐπὶ μίαν ἡμέραν εἰς τούτους»².

1. Ταῦτα ἀποσπῶμεν ἐξ ἀντιγράφου αἰτήσεως ὑποβληθείσης εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις εἰδικὸν περὶ Δασῶν δικαστήριον, διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ δάσους ὡς Κοινοτικοῦ, κατὰ τὸ ἔτος 1928.

2. Ὑποθέτομεν ὅτι πέραν τούτων ὁ Σπαχῆς, ὡς ἰδιοκτῆτης τοῦ χωρίου, εἰσέπραττε τὸ

Παραθέτοντες δὲ κατωτέρω ἐν πιστῇ ἀντιγραφῇ τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐν λόγῳ Τίτλου ὡς οὗτος μετ' ἀνάθεσθαι, ἐν τέλει, ἐπικαλούμεθα τὴν ἐπιεικῆ πρὸς ἡμᾶς κρίσιν τῶν ἀναγνωστῶν, διὰ τε τὸ πενιχρὸν καὶ ἄχαρι τοῦ λόγου καὶ τοῦ τρόπου, δι' ὧν παρουσιάζομεν εἰς τὸ κοινὸν τὸν Τίτλον τοῦτον.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΪΣΙΟΣ

Ἐφημέριος Χιονιάδων (Κονίτσας)

*

Αἰτία ἐκδόσεως τοῦ παρόντος Τίτλου Ταπίου (Ταπουναμέ) εἶναι ὡς ἑξῆς:

Ἐπειδὴ ἐν ἔτει διακόσια τεσσαράκοντα (καθ' ἡμᾶς 1824) ὁ Βοσκότοπος (μερᾶς) ὁ κείμενος ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ χωρίου Χιονιάδες τῆς Ὑποδιοικήσεως Κολωνίας τυγχάνοντος ἐκ τῶν χωρίων τοῦ Τιμαρίου μου ὑπερἑξουσιάζω δυνάμει χορηγηθέντος μοι Ἀυτοκρατορικοῦ Βερατίου, προωρισμένος δὲ διὰ τὴν Διοίκησιν τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου τούτου, γνωστῶν ὁρίων μεθ' ὧν τῶν περικλειομένων (μουσταμελάτ) αὐτοῦ, ὀρίζομενος δὲ γύρωθεν ἀφ' ἑνὸς μὲν μεθ' ὁρίων τοῦ χωρίου Λεσκάτσι, ἀπὸ τοῦ ἐτέρου μέρους μεθ' ὁρίων τοῦ χωρίου Τούρνοβον, ἀπὸ τοῦ ἐτέρου μέρους μεθ' ὁρίων τῶν χωρίων Ἄνω Τάτση Λέσινον καὶ Ἄρτζα, ἀρχῆθεν ἐτύγχανεν ὁ ἀνέκαθεν Βοσκότοπος (Μερᾶς) τοῦ ρηθέντος χωρίου Χιονιάδες, συμφώνως δὲ πρὸς τὰ ἰδιαίτερα καὶ ξεχωριστὰ Ταπία τὰ ὁποῖα ἐχορηγήσαμεν διὰ τὰ ἐντὸς τῶν ὁρίων τούτων κατάλληλα πρὸς γεωργίαν ἐδάφη, τὰ ἐδάφη ταῦτα ἐγένοντο καθαρὰ ἰδιοκτησία (μουλκι σαχιχά) τὰ δὲ ἀκατάλληλα πρὸς γεωργίαν τοιαῦτα τυγχάνουσιν προωρισμένα διὰ τὰ ζῶα τῶν κατοίκων, ἐπίσης δὲ καὶ τὰ καρποφόρα ὡς καὶ τὰ ἄκαρπα δένδρα τὰ εὐρισκόμενα ἐντὸς ὡς καὶ ἔξω τῶν ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω ὁρίων ἀγρῶν, τυγχάνουσιν ὡσαύτως εἰς τὴν Διοίκησιν τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου, οἱ μὲν κάτοικοι προσελθόντες ἠτήσαντο τὴν ἀπονομὴν καὶ χορήγησιν αὐτοῖς ἐγγράφου ἀδείας Ταπίου (Ταπού—ἰζίν—ναμέ), διὰ ταῦτα καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ ἰδιότητι

γεώμορον ἐξ ὧν τῶν προϊόντων, καὶ ἐνοικίασε καὶ τὰς θερινὰς βοσκὰς πρὸς ἴδιον πάντοτε ὄφελος. Τὸ τοιοῦτον, ἐξηνάγκασε τοὺς κατοίκους ἵνα προβῶσιν εἰς τὴν ἐξαγοράν.

ἡμῶν ὡς Σπαχῆ τῶν ἀνωτέρω συνόρων, λαβόντες (πληρωθέντες) τὸ συμφώνως πρὸς τὸ ἀνέκαθεν (παλαιὸν) νόμον καὶ τὸ ἱερὸν δίκαιον (Σεριάτ) νόμιμον τέλος Ταπίου (ρέσμι — Ταπού) συνετάξαμεν τὸ παρὸν ἵνα ἐφ' ἑξῆς τόσον ἐκ μέρους ἡμῶν ὅσον καὶ ἐκ μέρους παντὸς τρίτου μηδεὶς ἐν γένει ἐμποδίσει ἢ ἐπεμβαίνει αὐτοῖς ἐφ' ὅσον καταβάλλουσιν εἰς τοὺς κυρίους τῆς γῆς (σαχίμπ—οὐλ—ἄρτζ) διὰ τὰ κατάλληλα πρὸς γεωργίαν ἐδάφη τὸ νόμιμον δέκατον καὶ τοὺς συνήθεις φόρους.

Κατ' Αὐγουστον τοῦ 1240 (1824) ἔτους.

Γιακούπ Σπαχῆς

Ἰδιοκτήτης τοῦ ρηθέντος Τιμαρίου
Τ.Σ.

(Σημείωσις Μεταφραστοῦ). Ἡ σφραγὶς αὕτη κατ' ἔθιμον εὑρεθῆναι τεθειμένη ὀπισθεν ἐν τῇ δευτέρᾳ σελίδι τοῦ ἐγγράφου καὶ ἀκριβῶς εἰς ὃ μέρος ἔδει νὰ εὑρισκετο ἐν τῇ πρώτῃ σελίδι αὐτοῦ κάτωθι δὲ ἔπονται).

Μαρτυροῦμεν ὅτι ἡ ἀνωτέρω σφραγὶς εἶνε ἡ γνησία τοῦ ὑπογράφαντος ἐν τῷ παρόντι ἐγγράφῳ μακαρίτου Γιακούπ Μπέη κατοίκου τοῦ χωρίου μας Στάργια τῆς ὑποδιοικήσεως Κολωνίας καὶ ἐπικυροῦμεν ἐν Συμβουλίῳ.

Τῇ 30 Ἀπριλίου 1301 (καθ' ἡμᾶς 1885) ἔτους.

Χαρτόσημον

Ὁ Ἰμάμης τοῦ χωρίου Στάργια

Τ.Σ. Δυσανάγνωστος

Ὁ Μουχτάρης (πρόεδρος) ρηθέντος χωρίου
Τ.Σ. Πρῶτος Μουχτάρης τοῦ χωρίου
Στάργια.

Τὰ Μέλη

Τ.Σ. Νουρεντίν υἱὸς Χασάν

Τ.Σ. Ἀλήκος υἱὸς Φότση Τ.Σ.

Τ.Σ. Δυσανάγνωστος

Τ.Σ. Δυσανάγνωστος

Τ.Σ. Δυσανάγνωστος».

Ἀριθμὸς 11097.

Ὅτι ἀκριβῆς Μετάφρασις τοῦ Πρωτοτύπου Τουρκικοῦ ἐγγράφου.

Ἐν Ἰωαννίνοις τῇ 10 Ὀκτωβρίου 1927

Ὁ

Ἐρμηνεὺς Πρωτοδικείου Ἰωαννίνων

Τ.Σ. Λογοθέτης